

ANKARA CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

ŞİKAYETÇİ : Ad-Soyad (TC No:)

ADRES :

ŞİKAYET EDİLENLER : 1- Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı

2-Ankara Büyükşehir Belediyesi yetkilileri

3-Havagazı fabrikasında bulunan asbestli malzemelerin ve kalıntıların geri dönüşüm malzemesi karşılığı sökülmesi işi sözleşmesini imzalayan, yıkım işlemini gerçekleştiren firma yetkilileri ve yıkım işlemini gerçekleştiren firmadaki iş güvenliği uzmanı

KONU : 5237 sayılı TCK m. 181 uyarınca Çevrenin kasten kirletilmesi ve m. 257 uyarınca görevi kötüye kullanma suçlarından şikayet edilenler ve tespit edilecek diğer şahıslar hakkında kamu davası açılmasına karar verilmesi talebinin sunulmasıdır.

ACIKLAMALAR :

I.Ankara Büyükşehir Belediyesi Ağustos ve Kasım ayında Havagazı Fabrikası alanındaki binanın yıkımı ile ilgili ihale yapmış, ilk yıkım ihalesi 25.08.2016 tarihinde 380 bin TL muhammen bedelle yapılmış ancak gerçekleşmemiştir. Bu esnada yapılarda 350 ton asbest tespit edilmiş ve ikinci ihale 24.11.2016 tarihinde 13 bin TL bedelle yapılmıştır.

II.Havagazı fabrikasında asbest, yalıtım malzemesi olarak kullanılmış durumda olduğundan, bu endüstri mirasına konu alanda her türlü eylemin kontrollü ve denetimli bir şekilde yapılması gerekmektedir.

III.Ancak hiçbir önlem alınmada 25 Şubat 2017 Cumartesi Büyükşehir Belediyesi öğle saatlerinde hiçbir koruyucu önlem almadan bu binanın yıkımına başlamıştır ve yıkım devam etmiştir.

IV. Asbestli Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik uyarınca çalışanların asbest söküm, yıkım, tamir, bakım, uzaklaştırma çalışmalarında asbest tozuna maruziyetlerinin önlenmesi ve bu maruziyetten doğacak sağlık risklerinden korunması, sınır değerlerin ve diğer özel önlemlerin alınması gerekmektedir. Asbestli binalar yıkılırken binanın iki katı boyunca bina karantinaya alınmalı, trafik kontrollü verilmeli ve hafriyatlar üstü kapalı kamyonlarla taşınmalı, insanların alana girişi çıkışı engellenmeli, çalışanlar özel kıyafetlerle yıkım işlemini gerçekleştirmelidir.

V.Yönetmeliğin 6. Maddesi uyarınca bir risk değerlendirilmesi yapılarak yıkıma dair iş ve işlemler alınmalıdır. Bu risk değerlendirmesinin gerektirdiği kamu ve çevresel güvenlik tedbirleri alınarak yıkım kaçınılmaz ise halka ilgili yönetmelik uyarınca bilgi verilmeli iş planı yapılmalı ve önlemler alınarak faaliyet gerçekleştirilmelidir. Ancak, anlaşılan odur ki sıradan bir hafriyat faaliyeti gibi bir işlem tesis edilmiş ve buna dayalı olarak ihale kararı alınmıştır.

VI.Yönetmeliğin 8.maddesi uyarınca Yönetmelik kapsamındaki işler, asbest söküm uzmanı nezaretinde asbest söküm çalışmaları tarafından yapılır. 9.maddesi uyarınca işveren, bu Yönetmelik kapsamına giren çalışmalara başlamadan önce iş planı hazırlamak ve işyerinin bağlı bulunduğu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne iş planı ile birlikte bildirimde bulunmakla yükümlüdür. Ankara Büyükşehir Belediyesince bu yükümlülükler yerine getirilip getirilmemiştir.

VII.Ankara Büyükşehir Belediyesi yıkım ihalesini yapmadan önce baca sağlamlaştırılması yapmamıştır. Baca yıkılınca asbestli materyal tüm hafriyat alanına bulaşmıştır. Gerek bu hafriyat taşınırken gerek işçiler çalışırken bölgeye asbest lifleri yayılmıştır.

VIII.Kanserojen bir madde olan asbest Havagazı Fabrikası'nın hem tesisatında hem de yapım sürecinde yalıtım malzemesi olarak kullanılmıştır. Asbest havaya karışıp rüzgarla solunduğu andan itibaren büyük tehlike oluşturmaktadır. Asbestin insan sağlığı üzerindeki etkileri ile yıllarca raporlarla ortaya konmuştur.

Havagazı fabrikasının yıkımı ile Ankara genelinde herkesin sağlığı risk altından olup kanser hastalığı ile tehdit edilmektedir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu

MADDE 181. –“(1) İlgili kanunlarla belirlenen teknik usullere aykırı olarak ve çevreye zarar verecek şekilde, atık veya artıkları toprağa, suya veya havaya kasten veren kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Atık veya artıkları izinsiz olarak ülkeye sokan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Atık veya artıkların toprakta, suda veya havada kalıcı özellik göstermesi halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza iki katı kadar artırılır.

(4) Bir ve ikinci fıkralarda tanımlanan fiillerin, insan veya hayvanlar açısından tedavisi zor hastalıkların ortaya çıkmasına, üreme yeteneğinin körelmesine, hayvanların veya bitkilerin doğal özelliklerini değiştirmeye neden olabilecek niteliklere sahip olan atık veya artıklarla ilgili olarak işlenmesi halinde, beş yıldan az olmamak üzere hapis cezasına ve bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

(5) Bu maddenin iki, üç ve dördüncü fıkrasındaki fiillerden dolayı tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.” denmiş,

MADDE 257-“(1) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında, görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir menfaat sağlayan kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında, görevinin gereklerini yapmaktan ihmal veya gecikme göstererek, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir menfaat sağlayan kamu görevlisi, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

Anayasanın 63.maddesi uyarınca “Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının vedeğerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır.”denmiş,

Anayasanın 56. maddesinde ise “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.”şeklinde ifade edilmiştir.

Bahse konu yıkım;

1-25.01.2013 tarihli ve 28539 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik”e

2-29/06/2013 tarihli ve 28692 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulan “Asbest Sökümü İle İlgili Eğitim Programlarına İlişkin Tebliğ”ine

3- 05.10.2013 tarih ve 28786 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Yapı İşlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetmeliği”ne

4- 18.03.2004 tarih ve 25406 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği”ne

5-“TS 13633 Yapıların Tam ve Kısmi Yıkımı İçin Uygulama Kuralları” başlıklı TSE Standardına

5-İLO’nun “167 Sayılı İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi”ne

açık aykırılıklar taşımaktadır.

Anılan mevzuat hükümlerine aykırı davranmak suretiyle hiçbir önlem alınmadan Ankara halkının sağlığına ve çevreye telafisi imkansız zararlar verilmektedir.

ÜLKENİN KÜLTÜREL MİRASI OLAN HAVA GAZI FABRİKASINDA YIKIM SIRASINDA ÇIKAN ZEHİRLİ MADDE OLAN ASBESTE İLİŞKİN HİÇ BİR ÖNLEM ALMAMAK SURETİYLE İNSAN SAĞLIĞI BAŞTA OLMAK ÜZERE ÇEVREYİ DE TEHDİT EDEN VE GÖREVİNİ İHMAL EDEN TÜM YETKİLİLER HAKKINDA KAMU DAVASI AÇILMASINI KARAR VERİLMESİNİ TALEP EDERİZ.

HUKUKSAL NEDENLER: T.C. Anayasası, Ceza Kanunu, 6235 sayılı TMMOB Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 2863 sayılı Kanun, ilgili tüm mevzuat.

DELİLLER : Dilekçe ekinde sunulan belgeler, tanık, her türlü yasal delil.

NETİCE VE TALEP : Yukarıda açıklanan ve resen soruşturulacak nedenlerle, 5237 s. TCK m. 181 uyarınca çevreyi kasten kirletme ve m. 257 uyarınca görevi kötüye kullanma suçlarından şikayet edilen ve tespit edilecek diğer şahıslar hakkında kamu davası açılmasına karar verilmesini arz ve talep ederim.

03.03.2017

Saygılarımızla